

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

CONCEPT

Onderwerp		Advies / conclusie
		<u>Aanwezig:</u> mevrouw H.A. van Dam (WN) de heer D.T. van der Molen (WN) de heer S. Groenendijk (VVD) de heer Th. de Roos (CDA) de heer J.G.M. Reerink (PvdA) de heer W. van der Steeg (PvdD) de heer E.W. ten Heuw (ChristenUnie) de heer F. van Os (SGP) de heer A.J.H. de Beaufort (LNE) de heer C.P. Bruggink (LNE, voorzitter) mevrouw T. van Soest (LNE) mevrouw J.A. Otterman (WN) en de heren L. de Groot (LNE), C.G. Jansen op de Haar (PvdA) en B. de Jong (CDA) (hoogheemraden) de heer C.J. Vos (secretaris) de heer P.R.F. Verhoeven (notulist) <u>Ambtelijk aanwezig:</u> Mevrouw. M. Smits (agendapunt 2.1), mevrouw A. Menkveld (agendapunt 3.1) en de heer P. Westerbeek (agendapunten 3.2 en 3.3) <u>Afwezig:</u> de heer E. Verkaik (W@I) <u>Als gast aanwezig:</u> De heer C. Dieperink (AWP)
1. Opening en vaststelling agenda		
		Opening Mevrouw <u>Otterman</u> opent de vergadering om 19.30 uur en heet iedereen welkom. Zij wil nog bij deze gelegenheid kwijt dat ze in de afgelopen jaren met veel plezier deze vergadering heeft voorgezeten. Ze draagt het nu ook graag over aan een ander. Verkiezing voorzitter commissie SKK Mevrouw <u>Otterman</u> vraagt of iemand een voorstel heeft over de opvolging. De heer <u>De Beaufort</u> (LNE) meldt dat verschillende gesprekken ertoe hebben geleid dat de LNE-fractie de heer Bruggink voordraagt als nieuwe voorzitter van de commissie SKK. Mevrouw <u>Otterman</u> vraagt of er nog andere kandidaten zijn. Ze constateert dat dat niet het geval is en dat niemand behoefte heeft aan een stemming. Daarmee is de heer Bruggink bij acclamatie gekozen tot voorzitter van de commissie SKK. De nieuwe <u>voorzitter</u> dankt voor het vertrouwen dat de vergadering in hem stelt. Hij verwelkomt nog in het bijzonder het nieuwe duolid van de AWP: de heer K. Dieperink. Hij is de opvolger van mevrouw De Leeuw en bij deze vergadering als gast aanwezig. In de volgende algemene vergadering zal hij als bestuurslid geïnstalleerd worden. Agenda De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.
2. Stukken ter advisering		
2.1	Nota bodembeheer plas Marnemoende	De <u>voorzitter</u> vraagt van de portefeuillehouder een korte toelichting over plas Marnemoende. De heer <u>De Groot</u> memoreert dat het baggeren op de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel al zijn geschiedenis heeft. Vorig jaar is het baggeren aanbesteed. Toen bleek dat de toenmalige aannemer de bagger niet naar Marnemoende zou brengen, maar naar Tull en

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

't Waal. Tegelijkertijd liep ook de vergunningsaanvraag voor storten in Marnemoende. Die is niet in behandeling genomen, omdat de storting al elders plaatsvond. Vorig jaar was er weer sprake van storten in Marnemoende, maar dat zou dan door een andere aannemer moeten gebeuren. Toch is na de escalatie het contract met de toenmalige aannemer – die niet door de sluis bleek te kunnen – in december opgezegd, ofschoon daaraan nog een staartje vastzit. Het waterschap is opnieuw gaan aanbesteden, want de meeste bagger zit nog in de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel. Inmiddels heeft K3Delta een aanvraag ingediend om de bagger in plas Marnemoende te storten. Die aanvraag neemt het waterschap in behandeling.

Op de vraag van de heer Van Os (SGP) naar de stand van zaken bij de nieuwe aanbesteding antwoordt de heer De Groot dat de nieuwe aanbesteding in voorbereiding is. De uitvraag is dezelfde gebleven, zowel wat de plaatsing van de bagger betreft, als het baggeren zelf. Hij hoopt de aanbesteding zo snel mogelijk uit te zetten. Dat gaat in de loop van de zomer gebeuren.

Eerste termijn

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Heeft het idee dat er een juridisch trucje wordt uitgehaald: er moet een nota komen om in plas Marnemoende met arseen vervuilde bagger te kunnen storten. Dat alles gaat dan onder het mom van natuurontwikkeling. De vraag is of zijn fractie daaraan wil meewerken. Het antwoord daarop is: neen. Natuurontwikkeling wordt erbij gesleept om in het kader van wet- en regelgeving te passen. Ziet alleen de aanleg van een natuurvriendelijke oever in een jachthaven. Dat voelt niet goed. Vraagt of er nog meer valt te vertellen over die natuurontwikkeling.
- Leest dat de plas eigendom is van Kromwijk BV en Staatsbosbeheer en is dan ook benieuwd of die partijen iets terugkrijgen, als het waterschap daar bagger laat storten. Daarover staat niets in de stukken.

De heer Van der Molen (WN):

- Geeft een compliment voor het heldere verhaal en is blij dat het bodemmateriaal wordt hergebruikt.
- Vindt de stelling dat het waterschap met dit plan voldoet aan de wettelijke eisen, enigszins gekunsteld en wil dan ook de garantie dat er geen risico's zijn voor mens en natuur als het materiaal daar gestort wordt.
- Vraagt of het arseen in het water na uitvoering van het project wordt gemonitord, zodat burgers en belanghebbenden ook na afloop goed geïnformeerd kunnen worden over wat er gebeurd is.

De heer Groenendijk (VVD):

- Wil weten of hij het goed begrepen heeft, dat de bagger met arseen weer gedeponeerd wordt in een plas waarin ook al arseen zit en dat de vervuiling daardoor niet toeneemt.

De heer Van Os (SGP):

- Proeft ook nog enkele strijdigheden in de stukken. Het ene moment wordt er geroepen dat het niet zo veilig is als gezegd wordt, een andere keer zijn er met dat arseen geen problemen. Begrijpt dat er over het gestorte arseen een halve meter baggerspecie van A-kwaliteit komt, maar vraagt zich dan toch af of die lagen niet door elkaar gaan lopen. Of komt er nog een afdeklaag overheen?
- Ziet er geen kwaad in als alles veilig zou zijn, maar wil daarover wel meer duidelijkheid.

De heer Reerink (PvdA):

- Constaneert dat zijn vragen al gesteld zijn, en zal ze niet nog eens stellen.

De heer De Roos (CDA):

- Vraagt hoeveel bagger er nog verwerkt moet worden. De vorige baggeraar had al een groot gedeelte gedaan.

De heer Ten Heuw (CU):

- Weet dat het gebruikelijk is om op deze manier een plas te ontdeepen en heeft daarover dan ook geen opmerkingen.
- Vraagt wel of degene die verzocht heeft om vaststelling van de Nota bodembeheer, aanbestedingsvoordeel heeft en een voorsprong heeft op andere inschrijvers.

Mevrouw Van Soest (LNE):

- Heeft kritische vragen gehoord over het storten van arseenhoudende grond in plas Marnemoende, maar denkt dat er geen voorstel zou liggen als storten echt schadelijk

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

zou zijn. Wil daarop wel een reactie van het college.

Beantwoording

De heer De Groot:

- Wil om de vraag of storten wel goed is, te beantwoorden enkele getallen noemen. Arseen is ingedeeld in de klassen A en B. In de Gekanaliseerde Hollandsche IJssel ligt 40.000 m³ bagger met arseen van de B-klasse. Als men dergelijke bagger in wateren die niet van het Rijk zijn, in een diepe plas wil opbergen, moet men een nota bodembeheer opstellen. In die nota wordt nagegaan welke uitwerking (iets) verhoogde arseengehaltes hebben op de omgeving. Daarbij hoort ook een inrichtingsplan dat moet voorkomen dat het arseen weer terugkomt in het oppervlaktewater of in het grondwater verdwijnt. Over de gestorte grond komt een schone leeflaag. De nota bodembeheer moet die veiligheid garanderen. Daarom heeft hij ook niet het idee dat het waterschap door deze zorgvuldige procedure in het ootje wordt genomen.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Begrijpt dat er echt wel gekeken wordt naar veiligheid, wordt gemonitord en afgedekt, maar denkt dat het ware verhaal is: het waterschap zit met 40.000 m³ vervuilde grond en dit is de goedkoopste manier om daarvan af te komen. Om dat plan verkoopbaar te maken, noemt men het deels ook natuurontwikkeling.

De heer De Groot:

- Heeft er alle vertrouwen in dat het plan veilig is, mede gelet op de ligging van de plas ten opzichte van het te baggeren project.
- Meent ook dat er echt sprake is van natuurontwikkeling en heeft gehoord dat Staatsbosbeheer de bagger het graag in Marnemoende wil hebben. Aannemers kunnen daar rekening mee houden bij hun inschrijving. Overigens zal K3Delta niet inschrijven op het baggeren. Wel zou een aannemer daarmee een deal kunnen sluiten om de bagger in de plas te storten. Staatsbosbeheer is daarbij ook betrokken als eigenaar van het grootste stuk van de plas en daarmee van de eventueel aldaar te ontwikkelen natuur.
- Er komt aan het eind een monitoring of alles volgens de afspraken is gedaan.
- Op dit ogenblik heeft de toenmalig aannemer al ongeveer 15% van de bagger afgevoerd naar Tull en 't Waal. Ongeveer 85% is nog aanwezig.
- Bij de nieuwe aanbesteding komen er weer Emvi-criteria. Men is ambtelijk bezig met het opschrijven daarvan. Het college zal die Emvi-criteria bespreken en melden of die zoals vastgesteld mogen uitgaan in de aanbesteding. Het college vond dat het in dit bijzondere geval daarover wilde meebeslissen.

De voorzitter vraagt of de vergadering behoefte heeft aan een tweede termijn. Hij constateert dat dat niet het geval is, maar dat het in de algemene vergadering wel ter bespreking zal voorliggen.

3. Stukken ter consultering

3.1	Effectindicatoren doelen waterschap	Mevrouw <u>Van Soest</u> (LNE): • Vond het leuk te lezen hoe het staat met de indicatoren, met de doelstellingen die het waterschap zichzelf heeft gesteld. Het lijkt op de goede weg te zijn, in het bijzonder bij doelstelling 2: 'De levendige en veerkrachtige boerensloten', die geheel op koers ligt. Er is geen extra opgave meer tot het jaar 2021. Stelt daarom voor om bij de indicator groen-blauwe diensten de status 'op koers' te wijzigen in 'behaald'. • Antwoordt op de vraag of haar fractie akkoord gaat met de aanvulling op de effectindicatoren voor de doelen 'Waterschapswerken worden beleefd', dat die nog niet duidelijk genoeg geformuleerd zijn. Vraagt zich af hoe 'Recreatief medegebruik van waterassets waar mogelijk faciliteren' en 'Ons watererfgoed behouden en beleefbaar maken voor huidige en toekomstige generaties' zo te meten zijn, dat ze later in een staafdiagram te verwerken zijn. Daar hoort ze graag meer over van de hoogheemraad. De heer <u>Ten Heuw</u> (CU): • Herinnert zich dat er in oktober 2017 ook over gesproken is. Toen was de conclusie dat de effectindicatoren niet smart genoeg geformuleerd waren. Nu is dat beter. • Vindt de voorproefjes, inclusief het meegeleverde verhaal, wel in orde.
-----	-------------------------------------	---

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

- Is het met LNE eens dat de effectindicator voor de beleving van water nog enige redactie behoeft.

De heer De Roos (CDA):

- Wil weten wat precies bedoeld wordt met 'Recreatief medegebruik van waterassets' en hoe 'Ons watererfgoed behouden en beleefbaar maken voor huidige en toekomstige generaties' gemeten gaat worden.
- Ziet voor gezonde boerensloten nog een hele opgave liggen. Daar zijn nog tientallen kilometers dood water te vinden op plekken waar geen doorstroming mogelijk is.

De heer Reerink (PvdA):

- Erkent dat zijn fractie in het verleden nogal kritisch was op de effectindicatoren. Ze was ook niet blij met de eerste schetsen, maar nu zijn er stappen in de goede richting gezet.
- Wel is het in dit systeem nodig om de doelen van de effectindicatoren goed te omschrijven. Anders gaat er wat mis, zoals in het voorproefje 'Onderdeel gezuiverd afvalwater', waar als doelstelling staat: "kwaliteit van het effluentwater passend bij het ontvangende oppervlaktewater", terwijl beter zou zijn: "kwaliteit van het effluentwater passend bij de gewenste kwaliteit van het oppervlaktewater".
- Wil niet al te uitvoerig op de inhoud ingaan, maar leest bij de voorproefjes onder het onderdeel 'Gezuiverd afvalwater': dat de realisatie van 40% in 2020 met de keuze rondom rwzi Utrecht te ambitieus lijkt. Vraagt zich dan gelijk af hoe dat dan wel zou moeten. Die effectindicatoren waren er toch om te kijken of de gestelde doelen gehaald worden en om het bestuur in de gelegenheid te stellen het proces goed te volgen?
- Ziet bij het voorproefje, onderdeel 'Gezond water' onder 1B staan: "overig water waar ecologie voldoet". Dat zou moeten zijn: "overig water waar ecologie en chemie voldoet".
- Bij 'Doel 1: Schoon en gezond oppervlaktewater' valt op dat medicijnen, zware metalen, microplastics – de nieuwe stoffen – niet meegenomen worden.
- Bij 'Doel 3: Gezond en zichtbaar water in de stad' worden een beschrijving van de samenwerking met derden en het onderdeel met doorstroming gemist. Net als in de boerensloten kunnen daar blauwalgen en dergelijke voorkomen.

De heer Groenendijk (VVD):

- Beantwoordt de eerste consultatievraag of de rapportage op de doelen en indicatoren voor gezond water voldoende inzicht geeft in de voortgang van het programma 'Gezond Water' met ja, en die over gezuiverd afvalwater ook met ja.
- Op de derde vraag over de doelen en indicatoren of de waterschapswerken worden beleefd, merkt hij op dat onduidelijk is wat het 'beleefbaar maken van water' precies inhoudt. Is dat een doel op zich of een neveneffect van werkzaamheden aan assets in het waterschap?

De heer Van Os (SGP):

- Denkt dat het waterschap met de indicatoren op de goede weg is. Hier en daar is nog wel behoefte aan verduidelijking. Kan zich geheel vinden in het verhaal over zuivering en over gezond water.

Mevrouw Van Dam (WN):

- Spreekt van een heldere notitie en een informatieve voortgangsrapportage. Het geeft een goed beeld van wat het bestuur kan verwachten. Heeft wel enkele vragen over knelpunten.
- Vraagt of de oorspronkelijke tweede indicator bij 'Waterschapswerken worden beleefd' (vaarrecreant waardeert het watersysteem) geschrapt is of dat er nog een aanvulling komt. Heeft daarbij ook nog behoefte aan een indicator die aangeeft of de recreatiestromen goed te combineren zijn, zowel met de waterschapstaken als onderling, onder andere op de Kromme Rijn. Vaargenot is immers niet rechtstreeks te relateren aan het aantal nieuwe vaarvergunningen.
- Vindt dat bij het voorproefje 'Gezond water' de indicator chemie niet alleen op prioritaire stoffen gericht moet zijn, maar ook op nieuwe stoffen zodat die dan ook beter zijn te monitoren. Mist naast planten en vissen de macrofauna. Het is toch goed om ook plaagsoorten als de Amerikaanse kreeft in de gaten te houden?
- Had bij de doelen 2 en 3 ook vermelding van de indicatoren voor chemie en ecologie verwacht. Die zijn toch ook relevant voor de effectiviteit? Bij doel 2 mag explicieter staan wat de extra inzet op boeren- en perceel concreet inhoudt. Wil bij doel 3 de achteruitgang door de klimaatverandering beter verwoord hebben en verwacht hierbij

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

ook een indicator voor de blauwe burgerdiensten en de impulsregeling.

- Bij het voorproefje 'Gezuiverd afvalwater' houdt het voldoen aan de norm onvoldoende rekening met het voorzorgprincipe en met de wens om vervuilende stoffen als medicijnen en microplastics te verwijderen.
- Merkt op dat het overzicht van de financiën informatiever wordt, als niet alleen 2017 in beeld wordt gebracht, maar de hele periode van 2016 tot uiteindelijk 2021.
- Noemt het wenselijk om bij alle projecten en doelen zicht op de maatschappelijke betrokkenheid en tevredenheid te houden. Heeft daarbij een soort maatschappelijke indicator voor ogen, die meldingen en klachten van bewoners en bedrijven aan het waterschap in beeld brengen. Daarnaast is in de rapportages een vergelijking met andere waterschappen en zuiveringssystemen nuttig, als aparte indicator of als toelichting.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Vindt in het algemeen de indicatoren voor gezond water en gezuiverd afvalwater goed, maar tekent daarbij aan die zo feitelijk mogelijk te willen houden en zonder toevoeging van een politieke interpretatie, zoals bij de energiedoelstellingen voor 2040, waarbij staat dat die ambitie mogelijk te ambitieus is. Dat geldt ook voor de stand van zaken: "op koers" zegt niet zoveel. Zou in dat geval liever iets zien als: "zichtbaar water voldoet voor x %".
- Bij 'Levendige en veerkrachtige sloten' zegt een indicator van zoveel hectare groen-blauwe diensten niet zoveel. Het doel is een levendige boerensloot. Zou dan het effect van die diensten willen weten.
- Noemt bij 'Gezond en zichtbaar water in de stad' als indicator "zoveel procent van het aantal meetplaatsen dat voldoet aan streefbeeld" wel erg vaag.

Beantwoording

Mevrouw Otterman:

- Dankt de bestuursleden voor alle complimenten en vragen en merkt op dat de vragen die betrekking hebben op de beleving, dadelijk door de heer Jansen op de Haar behandeld worden. Die indicatoren zijn voor de eerste maal opgenomen in de begroting van 2018. De echte beantwoording van de vragen daarover komt dan ook bij de behandeling van het jaarverslag van 2018. Voor gezuiverd water en gezond water gebeurt dat al bij het jaarverslag van 2017. Daarvoor is deze bespreking een eerste proeve. Alle opmerkingen worden meegenomen. Daarom zal ze nu ook niet op alle opmerkingen ingaan. Vele hadden betrekking op de formulering van de indicatoren zelf, waarover bij de begrotingsbehandeling van het jaar 2019 een volgende discussie zal volgen. Het werken met deze indicatoren is ingegeven om meer inzicht te krijgen in de vorderingen dan mogelijk was met de afvinklijstjes, waarbij – zoals de heer Van der Steeg ook beweerde – het nog wel de vraag blijft wat precies gemeten wordt: de inspanningen of de effecten.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Bedoelde te zeggen dat de aanleg van zoveel kilometer natuurvriendelijke oever wel zegt dat de inspanning geleverd is, maar dat zo iets nog niets zegt over het halen van de KRW-doelen, in dit geval levendige boerensloten. Misschien dat dan beschreven moet worden wat een levendige boerensloot is en hoe die bereikt kan worden. Ook blijft het vaag of een indicator met zoveel hectare groen-blauwe diensten leidt tot die levendige boerensloot.

Mevrouw Otterman:

- Moet erkennen dat andere indicatoren gaan over wat het waterschap zelf kan meten, maar bij deze indicator heeft het anderen nodig. Het effect is in dit geval dat het samenwerkt met anderen om de eigen doelen te bereiken. Dat maakt de formulering ook lastiger.
- Zal de beantwoording van de vragen over de beleefbaarheid overlaten aan de heer Jansen op de Haar, maar wil wel kwijt dat de formulering en kwantificeren van juist die indicator veel hoofdbrekens heeft gekost en zal kosten.
- Zal nog nadenken over wat mevrouw Van Dam opmerkte over de balans tussen de verschillende soorten recreatie, zoals op de Kromme Rijn.
- Is blij dat ook de heer Reerink nu er enigszins van overtuigd is dat het nog wat kan worden met die indicatoren.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

		• Neemt alles mee bij het werken aan de definitieve versie van het jaarverslag, die in juni komt. De <u>voorzitter</u> beaamt dat men kan spreken van een voortgaand proces, waarin de portefeuillehouder probeert steeds dichterbij de kern te komen. Wat zij nu niet heeft beantwoord, neemt zij mee. Alles is ook genoteerd door de staf. De heer <u>Jansen op de Haer</u>: • Vond het prettig te horen dat er in de commissie veel draagvlak ontstaat voor de manier waarop het college deze rapportage in elkaar zet. Is ervan overtuigd dat dit veel meer inzicht geeft in hoe het waterschap zijn taken uitvoert en hoe het met die taken gaat, dan de oude afvinklijstjes. Deze nieuwe systematiek past beter bij een modern bestuur. • Wil nog ingaan op vragen over het recreatief medegebruik en de daarbij geformuleerde indicatoren. Denkt dat veel van de nu gestelde vragen beantwoord zullen worden, als er ook een uitwerking zal zijn zoals nu al bij 'Zuiver' bestaat. Herinnert eraan dat de eerste indicator die geformuleerd was bij recreatief medegebruik luidde: 'recreatief medegebruik'. Het denkproces heeft al geleid tot de formulering van de effectindicatoren die er nu staan. De verdere uitwerking zal nog meer vragen kunnen beantwoorden. Het beleid verandert niet door deze indicatoren, maar zal in de uitvoering beter gemonitord kunnen worden. Bij de uitvoering van werken zal men dan gemakkelijker iets kunnen toevoegen: ontsluiting van een dijk met een wandelpad, het geven van informatie bij een gemaal dat aangepakt wordt, plaatsing van een bankje waar fietsers kunnen rusten en informatie lezen. Dat beleid verandert niet. • Voor de vraag van mevrouw Van Dam of verschillende recreantenstromen nog te combineren zijn, zal steeds aandacht moeten zijn. Dat geldt voor de Kromme Rijn waarbij ook nog effectindicator 12 een rol speelt en waar heldere afspraken moeten gelden voor het vaarverkeer. Op verschillende plaatsen in het gebied van De Stichtse Rijnlanden geldt dat: onder andere bij de Vlist bij Schoonhoven met veel natuurwaarde en bij Oudewater, waar een tekort is aan ligplaatsen. Het waterschap probeert daar oplossingen te vinden. • Op plekken waar gewerkt wordt, zal het waterschap vaarrecreanten proberen te betrekken bij het watersysteem. Dat zal terugkomen in de uitwerking van de indicatoren. Mevrouw <u>Ottermann</u>: • Voegt hier nog aan toe dat het bestuur bij 'Gezond water' nu vier indicatoren beschreven heeft gezien. Dat worden er bij de volgende in totaal acht. Nu was de vraag van het college vooral of het bestuur enig zicht kon hebben op waar het college mee bezig was. De <u>voorzitter</u> meent dat deze ene ronde duidelijk maakt dat er instemming is, er nog vragen zijn en er een hogere ambitie klinkt. Hij dankt voor het vertrouwen. De heer <u>De Roos</u> (CDA): • Heeft in de stukken nog gelezen dat in het westen van het waterschap de groen-blauwe diensten nog weinig gebruikt worden. Wellicht dat er via voorlichting in dat gebied meer gedaan kan worden.
3.2	Varianten budgetverruiming t.b.v. onderhoud (natuurvriendelijke) oevers	De heer <u>Van der Steeg</u> (PvdD): • Constateert dat het college twee vragen stelt. Hoe staat de commissie tegenover budgetverruiming voor het onderhoud van natuurvriendelijke oevers (nvo's)? Zijn fractie: "Positief." En welke variant zou daarbij kunnen horen? Zijn fractie: "Variant 4, omdat die variant als eerste het benodigde budget gaat vrijgeven: in 2021, in tegenstelling tot de andere varianten. Er ligt immers ook een KRW-opgave voor 2027." Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN): • Vindt de uitbreiding van het budget een prima voorstel; het is belangrijk om het onderhoud in lijn te brengen met het verhoogde gebruik. Verbaast zich er wel over dat blijkbaar nooit goed is ingeschat hoeveel onderhoud en beheer kost, dat de nvo's wel zijn aangelegd, maar dat dáárvoor altijd structureel te weinig geld was. Vraagt waarom dat geld er nu pas komt en waarin precies de extra kosten zitten. • Meent te moeten constateren dat natuur blijkbaar niet belangrijk genoeg gevonden

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

wordt, zeker gezien het feit dat de voorkeursvariant daar negatief op scoort. Het inbouwen van een ervaringsperiode is verstandig, maar misschien moet de stap in 2020 wat sneller omhoog, een combinatie van variant 3 en 4. Dat beperkt de achterstand in de opbouw en verkleint de stap in 2023. Hoort graag van het college wat dat betekent voor het functioneren van de nvo's en of de variant dan wel positief scoort op de doelen van de Kaderrichtlijn Water.

- Welke consequenties heeft de budgetverhoging voor andere maatregelen?
- Is duidelijk of in het beheerplan gecontroleerd wordt, of de aannemer het onderhoud uitvoert op ecologische verantwoorde manier en is daar bij het budget rekening mee gehouden?
- Het is een goede zaak als omwonenden en organisaties die zich willen inzetten, erbij worden betrokken. Kan dat als een blauwe burgerdienst gezien worden die de belastingaanslag kan verlagen? Mogelijk is dat ook een extra prikkeling voor monitoring.

De heer Van Os (SGP):

- Las in de toelichting dat het waterschap inmiddels 176 km nvo's heeft. Bij de aanleg is niet goed ingeschat wat dat betekent voor het onderhoud. Als nu een nvo wordt ingepland, wordt het onderhoud wel gelijk meegenomen.
- Meent dat die kilometers aangelegde nvo toch onderhouden moeten worden, omdat anders die oevers weer verdwijnen en de gedane investering weggegooid geld is. De nvo's hebben een positieve uitwerking op de waterkwaliteit en dat betekent dat men voor een onderhoudstraject zal moeten kiezen.
- Omdat de organisatie nog niet klaar is om alle nvo's snel te herstellen, kiest hij met het college voor de voorzichtige variant 3. Na drie jaar is er wel een evaluatie mogelijk of men op koers ligt om alles weer in goede staat terug te brengen. Dan zou een versnelling in het onderhoud ook mogelijk zijn.

De heer Groenendijk (VVD):

- Leest in de stukken twee opmerkelijke zaken. 1) "Functioneren van de nvo's: de onderhoudstoestand heeft effect op de bijdrage van nvo's op met name de ecologische doelstellingen. Hoe beter de oevers zijn onderhouden hoe groter de bijdrage is." En verder 2) "Oplopen achterstand onderhoudstoestand: met het huidige budget kunnen de oevers niet in de gewenste toestand worden onderhouden. We lopen dus achterstand op. Hoe eerder het volledige budget beschikbaar is, hoe minder groot de opgebouwde achterstand is." Is hierdoor zeer verrast, want het waterschap verrast zichzelf weer en dat doet het vaker. Het stelt een nvo voor, maar vergeet voor die asset de beheerkosten mee te nemen. Geldt dat voor meer assets en wordt het bestuur dan weer verrast door toegenomen beheerkosten op andere dossiers?
- Vindt het meest verbazingwekkend dat de logica ontbreekt bij de nvo's, want waarom verliest een natuurvriendelijke oever zijn functie als men die aan de natuur overlaat? Niets is zo natuurlijk als natuur. Betekent dat niet dat er geen natuurlijke biotoop in stand blijft als men de natuur haar gang laten gaan? Dat kan men zeker niet duurzaam noemen. Zijn fractie stelt daarom ook voor om voortaan geen natuurvriendelijke, maar natuurvolgende oevers te gaan maken. Laat het over aan de natuur en zet bij afkalving een harde beschoeiing neer met bijvoorbeeld een trapje of iets anders, zodat de beesten er toch uit kunnen komen. Het voorliggende voorstel is op termijn niet houdbaar.
- De variant die hij voorstelt, staat niet in de stukken en hij wil hier geen geld extra uitgeven.

De heer Reerink (PvdA):

- Wil mede naar aanleiding van de discussie in de commissie BMZ – waar het fenomeen consultatie ter discussie werd gesteld – opmerken dat zijn fractie blij is dat het college vooruitlopend op de voorjaarsnota de inhoudelijke discussie nu aanbiedt, zodat het bestuur bij de voorjaarsnota keuzes kan maken. Het bestuur kan daardoor meer inhoudelijk met de materie omgaan.
- Ziet op pagina 1 dat de nvo's de robuustheid van het watersysteem vergroten. Wil dat aanvullen met twee andere voordelen. De biodiversiteit neemt toe en zijns inziens is er ook minder baggerwerk nodig, omdat de kanten veel vloeiender verlopen.
- Is ook op zoek naar een variant die tussen variant 3 en 4 ligt, zoals mevrouw Van Dam al aangaf, maar vindt de grote blokken van variant 3 in 2023 een bezwaar. Dan moet er veel tegelijk in gang gezet worden. In variant 4 geldt dat nog sterker. Waarom niet geleidelijk opbouwen in ervaring en in financiële uitgaven? Waarom kiest het college dan

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

niet voor variant 2? De onderbouwing van de gemaakte keuze is niet erg uitvoerig.

De heer De Roos (CDA):

- Ziet één nadeel in het voorstel: het kost nogal wat. Vraagt zich daarnaast af hoe de variatie in het budget te verklaren is: op het ene moment is dat 700.000 euro en op het volgende moment 960.000 euro, een verschil van wel 35% in de mogelijke kosten! Nu kost een kilometer onderhoud 500 euro, maar in het slechtste geval wordt dat 3700 euro. Hoe kan dat en welke verbetering wordt er dan bereikt?
- Vraagt zich af in welke mate de burger erbij betrokken kan worden. In de steden zijn burgers bereid om een tuintje op gemeenteground te onderhouden. Kan het waterschap meer onderzoek doen op dit punt?
- Kiest voor een variant die het goedkoopst is, omdat er nog te veel onzekerheid is hoe dit voorstel straks gaat uitpakken.

De heer Ten Heuw (CU):

- Hoort enkele fracties kiezen voor een flinke stijging van de lasten, nadat ze eerder hebben zitten slapen. Kiest zelf liever voor een andere, zesde variant: putten uit de bestaande budgetten of voorzieningen voor onderhoud van het watersysteem. Dan zullen de lasten voor de burger niet toenemen.
- Vraagt verder hoelang deze situatie al bekend is, en waarom is dit zo gelopen is.

De heer De Beaufort (LNE):

- Wijst erop dat twee generaties terug er overal natuurlijke oevers waren, maar dat men daarna alles rechttoe rechtaan wilde inrichten. Het heeft moeite gekost om anderen ervan te overtuigen dat men toch wat flexibeler moest zijn en natuurvriendelijker oevers moest toepassen, maar men vergeet in dit land altijd dat men iets nieuws ook moet onderhouden. Vindt het verbazingwekkend op welke grote schaal dit uit de hand gelopen is. Het verhaal dat het berekende maximale bedrag niet zal worden overschreden, laat zijn fractie vermoeden dat dit voorstel te ruim is opgezet. Het mist ook iedere prikkel om mensen aan te sporen het onderhoud van die nvo's op een kostenbewuste wijze te realiseren.
- Twijfelt bij het kiezen van de variant tussen de geleidelijke optie van de heer Reerink en de natuurvolgende oplossing van de heer Groenendijk

Beantwoording:

De heer De Groot:

- Heeft gehoord dat enkele fracties zich afvragen of het waterschap deze grote kostenpost niet had kunnen zien aankomen. Het is al langer bezig met de aanleg van de nvo's en het onderhoudsbudget is al langer 125.000 euro. Meent dat het waterschap het wel zag aankomen, maar dat het bewust gezegd heeft dat het onderhoud van de nvo's in de eerste jaren mee zal vallen – dat was ook zo – en dat er daarna een flinke kostenpost zal volgen. Onbekend was nog hoe groot het bedrag zou worden, maar dat zou te zijner tijd onderwerp van bespreking zijn. Nu is het te zijner tijd, en misschien is het al iets te laat, wat bij sommige oevers al duidelijk zichtbaar is.

De heer Groenendijk (VVD):

- Wil graag weten waar hij dat besluit om nvo's aan te leggen terug kan vinden.

De heer De Groot:

- Zegt toe dat na te zullen kijken.
- Moet bekennen dat hij zelf schrok van de kosten van jaarlijks 3000 euro per kilometer en zich afvroeg of dat niet minder kon. Er is berekend dat het bedrag in alle varianten ergens tussen 700.000 euro en 960.000 euro zal liggen. Er is gekeken wat er de afgelopen jaren met het huidige budget van 125.000 euro ook aan nvo's onderhouden kon worden, wat de aannemer betaald kreeg en wat dat zal betekenen voor het onderhoud van alle oevers in het waterschap.
- Waarom laat het waterschap de natuur niet gewoon haar gang gaan en kiest het voor het dure beheer? Er zijn op vele plaatsen nvo's aangelegd om de ecologische waterkwaliteit te verbeteren. Als in de meeste gevallen daar geen onderhoud wordt gepleegd, zullen daar hoge opslag en bomen ontstaan, die waarschijnlijk een negatief effect op de waterkwaliteit zullen hebben. Uit onderzoek blijkt ook dat het geheel dan dichtslibt en de verbetering van de waterkwaliteit voor een groot deel tenietdoet. Door de natuur de natuur te laten, krijgt De Stichtse Rijnlanden niet de beste waterkwaliteit in zijn waterlichamen.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

- Heeft de ideeën genoteerd over de voorgestelde manieren van onderhoud, over hoe snel men de oevers zal kunnen onderhouden. Die liggen immers overal, niet alleen in de stad, maar nog meer op het platteland, waar de toegankelijkheid vaak minder is. Heeft er ook over nagedacht burgers of agrariërs in te zetten. Wie meer onderhoud pleegt – agrariër of natuurorganisatie – zou met het waterschap afspraken kunnen maken die leiden tot een win-winsituatie. De hoogheemraad vindt het wel een uitdaging om een manier te zoeken, waarmee hij wel de kwaliteit borgt, maar het onderhoud goedkoper kan laten doen. Hij wil dezelfde vraag ook neerleggen bij de bestuursleden.

De heer Ten Heuw (CU):

- Merkt op dat particulieren op grond van de legger onderhoudsplichtig kunnen zijn, dus ook voor natuurvriendelijke oevers. Gaat het waterschap dan toch het onderhoud uitvoeren?

De heer De Groot:

- Zegt niet alle situaties te kennen, maar meent dat het waterschap een natuurvriendelijke oever meestal aanlegt op eigen grondgebied. Als een particulier dat doet, is dat op verzoek van het waterschap en komen er ook afspraken over het onderhoud. Het waterschap zou via keur en legger particulieren kunnen opdragen dat zij op eigen kosten het duurdere onderhoud plegen, maar dat gaat wel heel erg ver en wordt wel zeer ingewikkeld.

De heer Ten Heuw (CU):

- Meent dat die onderhoudsplicht ook geldt voor de niet-nvo's.

De voorzitter denkt dat er vast hier en daar maatwerk is toegepast, maar dat hier de algemene lijn is neergezet.

De heer De Groot:

- Noemt in dat verband de pilot bij de Slimwetering, waar het waterschap om oeverafkalving te voorkomen een deel van de aanleg van nvo's op particuliere grond probeert te betalen en vervolgens het onderhoud bij de particulier neer te leggen. Maar dat zijn nieuwe afspraken. Zoiets met terugwerkende kracht opleggen bij oude afspraken is niet aan de orde. De opmerking van de heer Ten Heuw wordt wel meegenomen.
- Heeft over variant 0 nu nog niets te zeggen en denkt dat de zesde variant, gebruikmaken van andere budgetten en voorzieningen, niet veel zal helpen. Voorzieningen zijn bedoeld voor uitgaven die per jaar fluctueren. In dit geval is na een aanlooptijd bekend wat de kosten zijn. Als men uit andere budgetten put, ontstaat daar een tekort en is daar aanvulling nodig. Wel zou het zo kunnen zijn dat de aanleg van een nvo het onderhoud bij het GOP watersystemen wat goedkoper maakt, maar dat wordt in de daaropvolgende begroting weer verwerkt. Weet niet of nvo's voordeel opleveren bij het baggeren.

De heer Reerink (PvdA):

- Wenst wel dat wordt onderzocht of bij nvo's ook het baggeren voordeliger wordt of niet.

De heer De Groot:

- Zegt toe dat hij ook die vraag zal beantwoorden.

De heer De Roos (CDA):

- Wijst erop dat andere waterschappen hoogstwaarschijnlijk ook nvo's hebben, en doet daarom de suggestie eens rond te vragen hoe die daarmee omgaan en wat het onderhoud daar kost.
- Ziet graag vóór de besluitvorming ook van de portefeuillehouder een uitwerking tegemoet van wat de mogelijkheden zijn om de burger bij het onderhoud te betrekken.

De heer Reerink (PvdA):

- Had gezegd wat een gelijkmatige opbouw van de budgetverruiming zou kunnen zijn en gevraagd wat de onderbouwing is geweest om variant 2 af te wijzen. Heeft daar niets over gehoord.

De heer Groenendijk (VVD):

- Weet dat het waterschap de nvo's aanlegt om een KRW-doelstelling te halen, maar er zijn zo veel kleine stukjes dat het hele overzicht verloren gaat. Het bestuur is ervoor om in alles het grote plaatje te kunnen zien. Vraagt de bestuursleden zich voor te stellen dat ze het verlies nemen op de nvo's en die laten gaan. Ze zijn niet zo rendabel en hun effect op de KRW is gering. Er zijn zoveel betere maatregelen te verzinnen in het KRW-palet, die een groter effect hebben. Zijn fractie wil graag van het college een voorstel hebben dat daarop ingaat; neem het verlies op die natuurvriendelijke oevers en zet dat geld bijvoorbeeld in op de boerensloot. Investeren in de haarvaten leveren meer

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

		rendement op voor de KRW. De heer <u>Reerink</u> (PvdA): • Wil van de heer Groenendijk graag weten welke maatregelen hij dan voorstelt. Het is gemakkelijk om te stellen dat andere voorstellen meer opleveren. De <u>voorzitter</u> stelt voor om de portefeuillehouder eerst aan het woord te laten. Misschien kan hij hier al iets mee. De heer <u>De Groot</u>: • Stelt dat de varianten 2 en 3 minder aantrekkelijk zijn, want bij die geleidelijkheid krijgt het waterschap steeds meer last van de achterstand in onderhoud. Enkele oevers moeten juist snel aangepakt worden. Het college denkt dat het programma binnen één, twee jaar op de rit kan staan en dan versneld kan doorgaan. Als de oevers snel weer goed onderhouden zijn, kunnen ze weer goed dienstdoen. Daarom kiest het college voor variant 3. Variant 4 zou zo snel gaan dat de organisatie dat niet aankan. Dan zullen er fouten ontstaan. Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN): • Ziet dat variant 3 niet positief scoort op natuurwaarden en KRW. Wil weten hoe die natuurscore wel naar voren kan, want daarvoor zijn de nvo's er juist. De heer <u>De Groot</u>: • Zegt dat het de bedoeling is dat de natuur zo veel mogelijk baat heeft. De plusjes en minnetjes zijn gezet om een gevoel te geven over de afweging. Daar zit ook nog meer achter. • Helemaal stoppen met de nvo's en 25 miljoen euro investering afschrijven – beter halfweg gekeerd – gaat ervan uit dat de nvo's in het geheel niet functioneel zijn. Uit de stukken blijkt dat een goed onderhouden nvo functioneel is in de KRW-lichamen. Die nvo's weggooien is een flinke stap achteruit. Dat is momenteel geen optie. Daarnaast is het nog nodig andere maatregelen te nemen om de KRW-doelen te halen. Daar past ook een serieuze afweging bij wat de financieel meest gunstige opties zijn. De burger moet tenslotte al veel geld opbrengen. Maar een investering van 25 miljoen euro weggooien omdat het onderhoud zo veel gaat kosten, dat gaat te ver! De heer <u>Groenendijk</u> (VVD): • Wil toch de maatregel nemen die de beste prijs-kwaliteitsverhouding heeft. Als duidelijk is dat de nvo's echt de beste optie zijn, is hij ook overtuigd, maar dat is hij voorlopig nog niet. De heer <u>De Groot</u>: • Hoort graag van de heer Groenendijk een betere optie. De heer <u>Groenendijk</u> (VVD): • Zegt dat hij eerst wel eens over het hele beheergebied een grid zou willen leggen met slimme meters, ook in de haarvaten, en dat goed monitoren. Dan kan men gericht vervuiling weghalen en zal men sneller de KRW-doelen bereiken dan door met hagel te schieten in het hele gebied. Nu is een dergelijke aanpak niet mogelijk. Zonder meetgegevens gaat dat niet. Er is ook al een spotgoedkope sensor ontwikkeld, waarmee het hele beheergebied voor een paar duizend euro gedekt wordt. De heer <u>De Groot</u>: • Weet dat er twee soorten meters zijn, een voor de chemische kwaliteit en een voor de ecologische. Met de sensor meet men chemische kwaliteit, maar ook ecologische kwaliteit is te monitoren. Hij is het ermee eens dat metingen nodig zijn om de goede besluiten te kunnen nemen. De <u>voorzitter</u> constateert dat dit punt veel losmaakt. Hij is ervan overtuigd dat het college dit zeker zal meenemen. Hij heeft ook gezien dat iedereen instemmend knikte, toen ervoor gepleit werd het geld goed te besteden. Daarmee sluit hij de bespreking af.
3.3	Strategie plaagsoortenbestrijding	De heer <u>De Beaufort</u> (LNE): • Noemt het onderwerp boeiend, omdat overal beesten en planten verschijnen die hier tot nu toe onbekend waren. In het voorstel wordt af en toe geconstateerd dat er grenzen zijn en dat er dus samenwerking met anderen geboden is. De beesten en planten weten niet van grenzen en daarom is het goed de bestrijding samen met collega's op te pakken. Dan kunnen de waterschappen ver komen. De vraag is in hoeverre de geraamde kosten

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

in het kader van de andere uitgaven te plaatsen zijn. Daarover zal gesproken worden bij de voorjaarsnota.

De heer Ten Heuw (CU):

- Meent dat eliminatie een goede strategie is, tenzij over een paar jaar de sloten weer vol liggen met exoten. Dat risico is echter moeilijk in te schatten.
- Wat de financiering betreft, zijn de kosten voorzienbaar. Daarom moeten de kosten worden opgenomen in de begroting en moet men niet terugvallen op een risicoparagraaf.

De heer De Roos (CDA):

- Heeft begrepen dat de verantwoordelijkheid tot nu toe bij de provincie ligt. Die wil dat graag doorschuiven naar het waterschap, maar dan zonder bijbehorend budget. Het waterschap zou dan een taak met kostenpost erbij krijgen, waarvoor het tot nu toe niet verantwoordelijk was.
- Heeft gehoord dat de kreeften beschikbaar zijn voor consumptie. Misschien is het een goede suggestie aan vissers hierin actie te ondernemen. Staat ook achter het elimineren van planten.

De heer Reerink (PvdA):

- Ziet in de notitie niets staan over afstemmen en samenwerken met de provincie, terwijl die een belangrijke rol heeft in het natuurbeheer. Vindt dat vreemd, zeker omdat bekend is dat bij de provincie dezelfde discussie gevoerd wordt. Hoopt op dit punt toch op nauwere samenwerking.
- Is het op zich eens met de elimineerplannen, maar vraagt zich af of na twee jaar bestrijding het probleem van de oosterse duizendknoop is opgelost. Wijst erop dat in Engeland een hypotheek ontbonden kan worden als de Japanse duizendknoop in de grond zit. Zo ernstig is dat probleem.
- Pleit er bij herhaling voor om de burger en het bedrijf veel krachtiger te laten weten dat het zeer onverstandig is het aquarium in de sloot te legen, met alle andere varianten daaromheen.

De heer Groenendijk (VVD):

- Spreekt van een moeilijke discussie: uitroeien lukt niet. Dat is een kostenintensieve bezigheid. En wat kost niets doen? Noemt als voorbeeld de berenklauw, die men vroeger nooit zag, maar die nu overal voorkomt. De enige manier van bestrijden is maaien en hopen dat de zaden het jaar daarop niet uitkomen. Is elimineren mogelijk door natuurlijke vijanden te zoeken? Wat de economie leert, is dat uitroeiing alleen lukt als er economisch voordeel te behalen is. Is er wat aan te vangen met de berenklauw?

De heer Ten Heuw (CU):

- Heeft in een kookprogramma gezien hoe uit Amsterdamse watergangen duizendknoop werd geoogst en bereid als voedsel.

De heer Groenendijk (VVD):

- Ziet daarin een oplossing, zeker als daaraan een verdienmodel gekoppeld wordt.

De heer Van Os (SGP):

- Vindt dit probleem geen eenvoudige opgave. Zo is de watervlinder inderdaad een pest in Rivierenland, in het bijzonder in de Alblasserwaard. Na eliminatie blijft preventief toezicht noodzakelijk. De oosterse duizendknoop kan met zijn wortels zelfs door beton heen. Die plant kan beter geïnjecteerd worden.

De heer Van der Molen (WN):

- Zegt dat zijn fractie ook voor elimineren is, zowel van de kreeft, als van de duizendknoop en eventuele nieuwe soorten.
- Vraagt zich ook af of de provincies de verantwoordelijkheid zomaar door kunnen schuiven naar de waterschappen. Mocht dat zo zijn, dan is een tegemoetkoming in de kosten alleszins redelijk, vanuit de provincie of vanuit Europese fondsen.
- Is verbaasd over het ambtelijk advies om de kosten niet op te nemen in de voorjaarsnota. Bestrijding is toch een onderdeel van het waterbeheer?
- Weet dat De Stichtse Rijnlanden niet alleen staat en wil dat de communicatie en de aanpak wordt afgestemd met de buurwaterschappen en andere betrokkenen, zodat iedereen dezelfde werkwijze en insteek kiest. Anders is het dweilen met de kraan open. Bij de communicatie valt ook te denken aan tuincentra, zeker die schadelijke planten verkopen. Zijn die aanspreekbaar? Hierin kan het waterschap wat proactiever zijn.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

- Complimenteert tot slot het college met de aandacht die het schenkt aan deze problematiek, is blij met de creatieve gedachte om de biomassa die bij de bestrijding gewonnen wordt, weer nuttig te gebruiken en kan uit eigen ervaring zeggen dat die kreeften heerlijk zijn. Daar liggen zeker nog kansen.

De heer Van der Steeg (PvdD):

- Heeft niet veel meer toe te voegen. Vond de opmerking van de heer De Roos over de provincie interessant: iets over de schutting gooien en het budget zelf houden is wel erg gemakkelijk.
- Begreep dat de VVD er voorstander van is de natuur de natuur te laten en vond de suggestie van de heer Groenendijk om niets te doen ook interessant.
- Heeft nog een voorzichtig compliment voor het college, dat genuanceerd omgaat met de aanpak van de kreeft. Het spreekt niet meteen van doden en vraagt zich af of bestrijding niet zal leiden tot flinke groei van de populatie (zie de muskusrat).

Beantwoording

De heer De Groot:

- Dankt voor de complimenten, al dan niet voorzichtig. Wie niet genoeg weet om iets te doen, moet het dan misschien ook niet doen. Het waterschap is ook zo te werk gegaan. Er zijn al verschillende onderzoeken aan de gang door andere waterschappen samen. Die kijken wat er aan de kreeften te doen is en wat de effecten van ingrijpen zijn. De Stichtse Rijnlanden kijkt mee en doet mee als dat mogelijk is, maar het is nog niet duidelijk wat het beste is: vangen of niet. De kreeften zijn ook nog niet opgenomen in het financiële traject, want het is nog onbekend welke maatregelen hoeveel gaan kosten. Mochten de kreeften wel een gevaar gaan vormen voor de keringen, dan zal het waterschap actie gaan ondernemen en daarvoor geld vrijmaken.

De heer Ten Heuw (CU):

- Ziet wel een staatje op pagina 4 van het voorstel staan, waar per plaagsoort geld gereserveerd staat.

De heer De Groot:

- Antwoordt dat de kreeft daar nu net niet in vermeld staat.
- Heeft gehoord dat de meeste bestuursleden de eliminatiestrategie de beste optie vinden. Merkt ook op dat totale uitroeiing niet wordt nagestreefd, hoewel die strategie bij het ongelijkbladig vederkruid best effectief is. Na twee of drie jaar verwijdering in Nieuwegein en Houten is die plant zo goed als verdwenen, maar helaas zijn er in andere plaatsen weer nieuwe haarden gevonden. Het is niet duidelijk wat dat financieel betekent. Dat is ook in onderzoek. Voorlopig blijft men verwijderen.
- Wie is verantwoordelijk en wie zal dat betalen? Het is niet de verantwoordelijkheid van de waterschappen. Die hebben die opdracht (nog) niet gekregen. Europa wil wel dat de landen aan bestrijding doen en het waterschap overlegt ook met de provincie, maar die gesprekken verlopen helaas moeizaam. De buurwaterschappen in het westen hebben wel nagenoeg dezelfde strategie als De Stichtse Rijnlanden: elimineren/bestrijden in eigen water en in ander water. Als er niets gebeurt, frustreren de exoten als de waternavel het watersysteem en kan men de wateroverlast en de watertekorten niet meer aan. Zoals al eerder gemeld is, gaat het waterschap samen met de gemeenten het ongelijkbladig vederkruid actief bestrijden, zowel in het water van het waterschap, als in dat van de steden. De kosten worden gelijk verdeeld.

Mevrouw Van Dam (WN):

- Weet dat er een app is ontwikkeld, waarmee men exoten kan melden. Bij dit waterschap hebben de muskusrattenvangers die app, maar bij andere waterschappen hebben vrijwilligers die ook.

De heer De Groot:

- Is daarmee aangeland bij het signaleren, communiceren en voorkomen. Meent dat daarvoor inderdaad meer aandacht moet komen. Dat staat nog niet scherp genoeg in het voorstel. Zeker de communicatie richting de burgers en de tuincentra zou nog beter moeten. Daarover bestaat geen verschil van mening.
- Planten als de oosterse duizendknoop, met wortels die door beton groeien, zijn in het beheergebied nu nog beperkt aanwezig, maar worden wel bestreden, maar niet met glyfosaat. Dat wordt in De Stichtse Rijnlanden niet gebruikt, een discussie daarover is nu niet aan de orde.

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

		De heer <u>Reerink</u> (PvdA): • Hoorde de heer De Groot bij de bespreking van de provincie zeggen dat bestrijding eigenlijk geen taak van het waterschap was. Meent echter dat dat wel zo is: doorstroming van watergangen hoort wel bij het waterschap. • Over de provincie werd enerzijds opgemerkt dat die verantwoordelijkheid afschoof zonder daarbij het geld te leveren, en anderzijds werd gewezen op de samenwerking met de provincie. Plaagsoorten komen op beide terreinen voor en het is niet de bedoeling om de problemen naar elkaar door te schuiven, maar om samen naar een oplossing te zoeken. Duidde de hoogheemraad op het eerste of het tweede? De heer <u>De Groot</u>: • Wilde zeggen dat provincie of Rijk de bestrijding niet wettelijk bij het waterschap heeft neergelegd, maar dat het onderhoud van het watersysteem wel degelijk actie van het waterschap vergt. Daarnaast is het zo, dat een overheid die een wettelijke taak oplegt, eigenlijk ook het benodigde geld moet leveren. Samen het probleem aanpakken heeft natuurlijk de voorkeur, waarbij ieder zijn eigen verantwoordelijkheden heeft. Nu gaat dat wat moeizaam. Het waterschap zal hier een tandje moeten bijzetten. De heer <u>De Roos</u> (CDA): • Stelt dat de provincie wel de verantwoordelijkheid heeft en de kaders bepaalt, en vindt het bijbehorende budget daarom ook een punt van aandacht voor het waterschap. De <u>voorzitter</u> ziet in kort bestek een flinke hoeveelheid staatsrecht voorbijkomen, waarover nog veel te zeggen valt. Er zijn ook genoeg regelgevingen te vinden waarbij de provincie kaders stelt, maar aan de lagere overheden geen vergoeding verstrekt. Mevrouw <u>Van Dam</u> (WN): • Merkt op dat de provincie de taak ook van het Rijk heeft gekregen zonder budget. Misschien moet het waterschap bij het Rijk zijn. De heer <u>Ten Heuw</u> (CU): • Had gesteld dat de kosten van de bestrijding in de begroting moesten staan en niet in de risicoparagraaf. De heer <u>De Groot</u>: • Antwoordt dat het de bedoeling is dat de kosten van de plaagsoortenbestrijding in de voorjaarsnota terechtkomen. Alleen de kosten van de bestrijding van de rivierkreeft komen daar niet in: die zijn niet bekend. De <u>voorzitter</u> denkt dat de commissie voldoende punten heeft aangedragen en er voor het college een degelijke lijn te bespeuren valt. Hij sluit bespreking van dit punt daarmee af.
4. Informerend deel		
4.1.	Mededelingen	Er zijn geen mededelingen.
4.2	Ingekomen stukken	Er zijn geen ingekomen stukken.
5. Notulen		
5.1	Adviezen en conclusies verg. cie SKK d.d. 8 februari 2018	Tekstueel: Pagina 10, 1^e bullet, 2^e en 3^e regel: "In 2015 voldoet 3% van de regionale wateren aan de biologische maatlat. In 2015 wordt dat geschat op 15%." moet zijn: "In 2015 voldoet 3% van de regionale wateren aan de biologische maatlat. In 2027 wordt dat geschat op 15%." Verder zijn er geen opmerkingen. De notulen worden met inachtneming van het bovenstaande vastgesteld. Naar aanleiding van: Pagina 11, punt 4.2.a, laatste zin: "De heer Beugelink beaamt dat hij hoopt nog vóór de voorjaarsnota met een notitie te komen over de optimalisering van het meetnet." De heer <u>Reerink</u> (PvdA) vraagt of die notitie er inderdaad op tijd zal zijn. Mevrouw <u>Otteman</u> antwoordt dat dit niet zal lukken, maar de notitie zal dit jaar zeker komen.
4.3.2	Actiepuntenlijst met leeswijzer	De heer <u>Jansen op de Haar</u> is nu portefeuillehouder Aquon geworden. Actiepunt 28: "Alternatieve scenario's verkennen ten opzichte van voortzetting deelname Aquon" is ooit

Adviezen/Conclusies

Vergadering commissie Systeem, Kwaliteit en Keten

d.d. 12 april 2018

		door de heer Beugelink toegezegd. Inmiddels is er rond Aquon veel gebeurd. Er wordt nu gesproken van "Aquon 2.0". Daarvan komen er een evaluatie aan en de uitkomsten van een benchmarkonderzoek. Die informatie komt eind 2018 beschikbaar. Daarom wil hij de termijndatum van actiepunt 28 verschuiven naar het eerste kwartaal van 2019. Dan zijn de relevante gegevens beschikbaar en kan het bestuur begin 2019 besluiten wat het verder wil: doorgaan met Aquon of de alternatieve scenario's onderzoeken. Hij vraagt het speciaal aan de heer Groenendijk, omdat dit actiepunt was aangedragen door de VVD. De heer <u>Groenendijk</u> (VVD) antwoordt dat hij dit punt in de fractie wil bespreken en dat het algemeen bestuur hierover moet beslissen. Behandeling wil hij zo snel mogelijk. Dit dossier is al vaak naar een later tijdstip doorgeschoven. Die opmerkingen begrijpt de heer <u>Jansen op de Haar</u>. Hij zal dit actiepunt bij het algemeen bestuur weer naar voren brengen met dezelfde vraag als in deze commissie. Hij wil nog wel opmerken dat de situatie rond Aquon nu anders ligt dan toen dit punt op de actielijst terecht kwam. De heer <u>Reerink</u> (PvdA) hecht eraan eerst te evalueren voordat men naar alternatieven gaat zoeken. De <u>voorzitter</u> besluit de bespreking met de aankondiging dat dit punt tijdens de algemene vergadering terugkomt. Dan heeft iedereen dat al kunnen bespreken.
6. Rondvraag		
		Er zijn geen vragen of opmerkingen.
7. Sluiting		
		De <u>voorzitter</u> dankt iedereen voor zijn of haar bijdrage en sluit de vergadering om 21.40 uur.

Voor akkoord,

Vergadering commissie SKK d.d. 5 juni 2018

De secretaris,

C.J. Vos